

Róbert Čičmanec

Špecifika španielčiny používanej na sociálnych siet'ach

(posudek oponenta bakalárskej práce)

Predkladaná bakalárska práca se od standardních prací odlišuje hned v několika ohledech: neobvyklým tématem (sociální sítě jsou relativně novým fenoménem a jazyk na nich užívaný zatím není dostatečně prozkoumán), rozsahem (práce má i s přílohami 147) stran, šíří záběru i vyvrálostí, jakou autor osvědčil při jejím zpracování.

Základní charakteristikou autorova přístupu je nesmírná trpělivost a pečlivost: popis studovaného jevu je nejenom velmi detailní a přesný, takže jsou alespoň stručně popsány všechny souvislosti, ale je navíc zasazen do obecného lingvistického a sociokulturního rámce. Tento postup je jedním z důvodů, proč je práce tak rozsáhlá, ale především klade na autora dvojí nárok: 1) musí být schopen spojit pozornost věnovanou detailu s nadhledem a odstupem, jen tak může vytvořit strukturovaný výklad, který dává smysl a neutopí se v jednotlivostech; 2) musí se seznámit se sekundární literaturou v hned několika oblastech a porozumět jí, což je u studenta třetího ročníku bakalářského studia obtížné už proto, že např. neabsolvoval kursy lexikologie a sémantiky, jež jsou součástí navazujícího magisterského studia. Lze konstatovat, že Róbert Čičmanec se s oběma nároky vyrovnal výborně: jeho práce je velmi přesvědčivá a v mnoha ohledech odpovídá spíše diplomové práci magisterské.

Na základě výše řečeného nepřekvapí, že se práce skládá z mnoha kapitol a podkapitol: stručně lze říci, že první velký úsek se zabývá jazykem sociálních sítí, hovorovým jazykem a vztahem obou těchto jevů. Sociální sítě jako takové jsou pak charakterizovány v druhé části: pozornost je věnována zejména Facebooku, Instagramu a YouTube – 300 příspěvků z nich (100 z každé) tvoří základ korpusu, který si autor vytvořil a na jehož základě komentuje v dalších kapitolách jednotlivé aspekty užívaného jazyka (korpus sám je obsažen v příloze). Rozbor materiálu je roztríděn do tří velkých, dále bohatě členěných kapitol, postupně věnovaných lexikálním, pravopisným a morfosyntaktickým tendencím. Závěrečná kapitola zobecňuje získané poznatky a přehledně shrnuje základní výsledky práce.

Již v úvodu svého hodnocení musím konstatovat, že o nadprůměrné úrovni práce není nejmenších pochyb: text jako takový umožňuje seriózní diskusi o tématu, není pouhým cvičením, u kterého by hodnotitel jen posoudil, do jaké míry autor splnil zadání. Následující poznámky necht' jsou chápány v tomto duchu.

- Výborné pochopení tématu dle mého soudu odráží už úvodní diskuse o vztahu jazyka sociálních sítí a hovorového jazyka – vztah těchto dvou pojmů je totiž pro práci klíčový. Termín *español coloquial* je v tomto smyslu zvlášť komplikovaný, jak je známo z odborné literatury, a jeho vztah k jazyku spisovnému, jazyku standardnímu, jazyku nespisovnému a jazyku mluvenému není vždy chápán jednotně. Zdá se mi, že autor tuto problematiku interpretuje dobře, a vhodná je též aplikace komunikativně/pragmaticky orientovaných teorií (Koch-Oesterreicher), jež jednak pracují se škálovitým hodnocením,

jednak odrážejí složitost zkoumaného jevu (je nepochybné, že náležitý výklad jazyka sítí musí vzít v úvahu řadu gramatických, sociolingvistických, pragmatických, komunikačních a jiných aspektů). Tento autorův přístup vede k tomu, že v popisu jazykového materiálu nijak nevdává, že analyzované jevy nejsou vždy specifické pro jazyk sociálních sítí, ale jsou běžnou součástí hovorového jazyka nebo i jiných variet.

- Zvláště zajímavé jsou ty kapitoly, které jsou věnovány jevům opravdu specifickým pro jazyk sítí (mám na mysli zejména některé pravopisné jevy). Autor opakovaně explicitně zdůrazňuje některé obecné rysy tohoto jazyka, např. tendenci k ekonomičnosti, ale zmiňuje i významnou roli emocionálnosti, vizuálnosti, hravosti a odklonu od pravidel. To vše jsou témata, která by autorem mohla být v budoucnu zpracována monograficky.
- Místy je používáno slovo „nesprávný“, odkazující na rozpor s kodifikovanou normou. Je mi jasné, že jde spíše o obrat sloužící srozumitelnosti výkladu, že autor ví, že o soulad s normou tady nejde. Je možné u jednotlivých příkladů odchylek od normy najít hranici mezi neznalostí a úmyslem? Zdá se totiž, a autor to i sám zmiňuje, že narušení normy může být cílem.
- Velmi zajímavý je výklad o opakování grafémů a o užívání velkých písmen jako prostředku vyjadřování emocionální intenzity.
- V úvodních vkladech o rejstřících, dialektech atd. nalézám místy jistá zjednodušení, ale nepovažuji je za důležitá, protože tato pasáž slouží hlavně jako úvod do problematiky.

Práce je psána velmi kultivovaně – nenalezl jsem v ní takřka žádné překlepy (místy chybí čárka v souvětí, ale jde jen o pár případů).

Celkově práci plně doporučuji k obhajobě, považuji ji za velmi nadprůměrnou a hodnotím ji známkou *výborně*.

V Praze dne 30. 5. 2018

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.